

رشد اقتصادی آمریکا واقعی است؟

رئیس‌جمهور روسیه اظهار کرد اقتصاد ایالات‌متحده علیرغم رشد اقتصادی در سال جاری، مشکلات زیادی دارد. به گزارش ایسنا، ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه گفت: اقتصاد ایالات‌متحده با وجود رشد مناسب تولید ناخالص داخلی در سال ۲۰۲۴ مشکلات زیادی دارد. وی بیان کرد:امسال در ایالات‌متحده، رشد مناسبتیبیش از سه‌درصد از هر نظر وجود خواهد داشت. آنها پس از همه‌گیری جهش بزرگی ثبت کردند و اقتصاد ایالات‌متحده ۵٫۷درصد رشد کرد و سپس ۲٫۵درصد به آن اضافه شد. بیزنس‌نوشت، امسال این یک‌رشد کمی بیشتر و بیش از سه‌درصد خواهد بود اما مشکلات زیادی وجود دارد؛ به نظر من، کسری بودجه ۷۱۸دلار و بدهی دولت ۳۴٫۸میلیارد دلار است. او خاطر‌نشان کرد که کشورهای بزرگ پیشرو مشکلات زیادی دارند. پوتین می‌گوید: روابط خوب با کشورهای بریکس که ما پذیرای این روابط خوب هستیم تاثیر مفیدی بر کل اقتصاد جهانی خواهد گذاشت.

گروه اقتصاد کلان: روند نزولی بازار سرمایه همچنان ادامه دارد
و سبب نگرانی فعالان این بازار مولد شده‌است. طی روزهای گذشته روند منفی بورس شدت گرفته و حالا بعد از اتفاقات اخیر رئیس‌جمهور دستنورو یژه‌ای را برای حمایت از بازار سرمایه صادر کرده است. در خصوص روند اخیر بازار سرمایه دلایل مختلفی مطرح می‌شود. برخی معتقدند که ریسک‌های سیستماتیک سیاسی و نااطمنانه‌ای‌های موجود در عرصه خارجی و همچنین بحث درگیری میان ایران و اسرائیل و پاسخ احتمالی این رژیم باعث واکنش منفی بازارها و جمله بورس شده است. در کنار این دیدگاه برخی دیگر ضمن پذیرش این موضوع به سیاست‌سازمان بورس در خصوص ادامه دار شدن محدودیت دامنه نوسان به مثبت و منفی ۱ و بعد مثبت و منفی ۳ درصد اشاره می‌کنند که معتقدند تداوم این سیاست به بازار آسیب زد و ارزش معاملات را پایین آورد و بخشی از سرمایه‌ها را خارج کرد. بر اساس آخرین آمارها و بررسی‌ها بازار بورس در آخرین روز از مهر ماه ۱۴۰۳ همانند پنج روز کاری قبیل افت داشت؛ به طوری که شاخص کل با کاهش حدود ۱۴ هزار واحد به رقم دو میلیون و ۷۰۰۰ واحد رسید.

• جزئیات جلسه ستاد اقتصادی دولت

اما جلسه ستاد اقتصادی دولت با حضور رئیس‌جمهور، معاون اول رئیس‌جمهور، وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس کل بانک مرکزی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار و سایر اعضای ستاد اقتصادی دولت برگزار شد. در این جلسه، حجت‌اله صیدی، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار گزارش کاملی از چالش‌ها، انتظارات، پیشنه‌ها و برنامه‌های سازمان در حوزه اصلاح روندهای بازار سرمایه ارائه کرد. او با اشاره به مأموریت‌های بنیادین بازار سرمایه در تسهیل تشکیل سرمایه، صیانت از حقوق سرمایه‌گذاران، افزایش کارایی بازار و ارتقای شفافیت، آمار ی از عملکرد بورس در حوزه تأمین مالی ارائه داد. صیدی در این جلسه بر لزوم ارائه جدول زمان‌بندی عرضه اوراق دولتی در بازار سرمایه تأکید کرد. رییس سازمان بورس و اوراق بهادار، با برشمردن برخی مشکلات موجود در بازار سرمایه، پیشنه‌های هفت‌گانه‌ای از جمله توقف اختلال در بازارها و قیمت‌گذاری دستوری، نزدیک‌شدن تدریجی قیمت از نیمی و نرخ ارز در بازار آزاد، ایجاد هماهنگی کامل بین سیاست‌های پولی و مالی و بازار سرمایه، بهویژه در حوزه نرخ سود سپرده‌ها و… را

مطرح کرد. مسعود پزشکیان، رئیس‌جمهوری، نیز پس از شنیدن گزارش و راهکارهای ارائه‌شده سازمان بورس، دستورال لازم را به دستگاه‌های مختلف برای بهبود وضعیت بازار سرمایه، صادر کرد.

• ارزیابی کارشناسان

کارشناس بازار سرمایه گفت: انتظار می‌رود با چند عامل از جمله بحث حمایت‌های عملی کمی شرایط بورس را متعادل تر کرد تا حداقل بازار از صف‌های فروش خارج‌شود.
کورش آسایش کارشناس بازار سرمایه گفت: بازار امروز هم در ادامه روند روزهای قبل با توجه به شرایط و همچنین عدم اجرا و عملی شدن صحبت‌ها در خصوص بهبود روند، همچنان همچانی به سمت فروش رفت. این کارشناس بازار سرمایه می‌گوید: با اینکه کرد تا حداقل بازار از صف‌های فروش خارج‌شود. کورش آسایش کارشناس بازار سرمایه گفت: بازار امروز هم در ادامه روند روزهای قبل با توجه به شرایط و همچنین عدم اجرا و عملی شدن صحبت‌ها در خصوص بهبود روند، همچنان همچانی به سمت فروش رفت. این کارشناس بازار سرمایه می‌گوید: با اینکه وضعیت بازار سرمایه از لحاظ بنیادی بسیار ازنده است اما برای آن تقاضایی وجود ندارد و عرضه‌هایی که شکل می‌گیرد هیچ تقاضایی برای آن وجود ندارد به طور کلی ریسک‌های بیرونی قابل کنترل نیست اما انتظار می‌رود با چند عامل از جمله بحث حمایت‌های عملی کمی شرایط را متعادل تر کرد و باعث شد

حداقل بازار از صف‌های فروش خارج‌شود. او در ادامه اظهار کرد: اگر بحث حمایت عملی از بازار را داشته باشیم شاید حداقل وضعیت تعدادی از نمادهای بنیادی باز گردد و این وضعیت به کلیت بازار سرایت کند شاید شرایط بازار کمی بهتر شود. احمد اشتیاقی دیگر کارشناس بازار سرمایه نیز می‌گوید: بازار سهام از چند موضوع رنج می‌برد و این باعث می‌شود فروشنده ظاهر شود. عامل اول، درگیری ایران و اسرائیل است که فضا را جنگی کرده و ریسک‌های سیستماتیک را بالا برده‌است. همزمان با این مسئله اتحادیه اروپا هم در مورد تحریم خطوط هوایی ایرانی برای پرواز و بیانیه مشترکی که با شورای همکاری خلیج فارس برای جزایر سه‌گانه صادر کردند روی‌خوش نشان نداد. او افزود: این درحالی است که بازار پیش‌بینی می‌کرد با استقرار دولت پزشکیان و احتمالی که قبلا برای پیروزی کامالا هریس در انتخابات وجود داشت روند مذاکرات به نحو مطلوب پیش‌رود و تحریم‌ها رفع شود. این موضوع برای رشد بازار سرمایه کمک‌کننده بود و بازارهای رقیب را از جذابیت می‌انداخت. فضای که ایجاد شده اگر همچنان فرض بر پیروزی کامالا هریس گذاشته شود با توجه به اینکه ایران همچنان تمایلی به

رزمه های بازگشت خودرو به بورس کالا

و به اتفاق آراء تصمیم گرفتند تا عرضه خودرو در بورس ادامه داشته باشد.

• صمت نخستین مخالف عرضه خودرو در بورس کالا

اولین مخالف عرضه خودرو در بورس کالا، وزارت صمت است.

البته مخالفت وزیر صمت در دولت قبلی نیز مسوق به سابقه است. فاطمی امین، وزیر صمت نخست دولت سیزدهم در شرایطی که در ابتدا موافق عرضه خودرو در بورس کالا بود، اما در نهایت با تغییر موضع به مخالف آن تبدیل گشت. از طرفی در زمان وزارت علی‌آبادی نیز عرضه خودرو در بورس کالا به نتیجه ای نرسید و در نهایت عرضه خودرو در بورس کالا از سر گرفته نشد. هم‌اکنون نیز به گفته وزیر اقتصاد، اتابک وزیر صمت دولت چهاردهم نیز گویا رویه وزرای صمت پیشین را در پیش گرفته و با عرضه خودرو در بورس کالا مخالف است.

• شورای رقابت مخالف دوم عرضه خودرو در بورس کالا

پیش تر و در برهه ای که عرضه خودرو در بورس در هاله ای از ابهام قرار داشت، شورای رقابت با انتشار اطلاعیه رسماً اعلام کرد، به دلیل انحصاری بودن بازار خودرو، صرفاً فروش خودرو از سامانه یکپارچه را قانونی می‌داند

دولت به وعده خود در قبال کنترل تورم عمل کند

نماینده تهران، ری، شمیرانات، اسلامشهر و پردیس با بیان اینکه سیاست‌های اقتصادی کشور باید مبتنی بر تقویت تولید داخلی باشد، گفت: بخش عمده مشکل نقدینگی کشور به ناترازی بانک‌ها برمی‌گردد. به گزارش ایسنا، علی‌خضریان با انتقاد از شرایط اقتصادی کشور و افزایش روزانه قیمت کالاهای اساسی و مورد نیاز مردم، گفت: در شرایط کنونی، اقتصاد کشور تحت تأثیر سیاست‌های ارزی دولت و رویکرد غلط دچار رهاشدگی شده و با تورم‌های روزانه مواجه است به طوری که هرگونه اثر تورمی در بازار ارز، علامت تورمی جدیدی به بازار کالایی می‌دهد. وی افزود: انتظار همه این است که دولت به وعده خود در قبال کنترل تورم عمل کند. در شرایط کنونی دولت می‌تواند به جای تحمیل کسری بودجه کشور بر هزینه‌های زندگی مردم، هزینه‌های خود را کاهش دهد و در مقابل زمینه صادرات کالا برای شرکت‌های صادرکننده را فراهم کند تا از این طریق در آمد ارزی کشور افزایش یابد. البته نباید نادیده گرفت که واردات کالاهای غیرضروری می‌تواند به مشکلات ارزی کشور دامن بزند چرا که از آذمازی واردات برخی کالاها به افزایش بیشتر تقاضا برای ارز در سامانه نیما منجر می‌شود.

مذاکره مستقیم با آمریکا ندارد و باید از کانال اتحادیه اروپا ورود کند کار سخت شده‌است. از طرفی وزیر اقتصاد کسری بودجه ۸۰۰ هزار میلیارد تومان و اقتصاد را ناترازی دانسته که فعالین بورسی باید نگاه بلندمدت داشته باشند و تأکید کرده با رفع محدودیت‌های تحریمی گشایش خاصی ایجاد نمی‌شود. اشتیاقی گفت: پس اینطور استنباط می‌شود که دولت کنونی هم باید راه ولت قبل را ادامه دهد. به این شکل که بازار سرمایه باید قربانی کنترل تورم و رشد نقدینگی شود و قاعدتاً این برای اهالی بازار سرمایه گران تمام می‌شود. از طرفی افزایش دلار نیما باید به یکباره اتفاق می‌افتاد تا از محل هجیان مثبت ایجادشده بازار منتفع می‌شد. صعود پله‌ای دلار نیما در شرایط کنونی ملموس نبود. در شرایط فعلی که دلار در بازار آزاد هم دچار التهاب است روند صعودی دلار نیمایی کمتر از گذشته می‌شود. در این شرایط معمولاً عدلای که به‌نوعی از رانت دلار نیمایی استفاده می‌کنند و قدرت بالایی دارند افزایش دلار آزاد را نتیجه افزایش دلار نیما اعلام می‌کنند و این آبدشناسی‌هایی است که باعث می‌شود با افزایش دلار در بازار آزاد روند افزایش دلار نیما تضعیف شود. این در حالی است که اگر اراده و جسارتی بود و دوماه پیش دلار نیمایی به یکباره رشد می‌کرد این سوءتفاهم‌ها هم ایجاد نمی‌شد و بازار هم به قول و قرارهای همتی اعتماد می‌کرد او افزود: از طرفی نرخ سود نه تنها روند کاهششی نگرفته بلکه در حال افزایش است. در مرحله اول برای اینکه دولت صداقت را نشان دهد خودروسازان خودروها را در بورس کالا عرضه کنند تا مشخص شود دولت برای عبور از قیمت‌گذاری دستوری اراده دارد و به‌نوعی به نفع بازار سرمایه اقدام می‌کند اما رشد یکباره دلار نیما رخ ندهد، خودروسازان هم نمی‌توانند در بورس کالا عرضه کنند، نرخ سود هم روند افزایشی گرفته، سایه ریسک‌های سیاسی هم بر سبز بازار است. از طرفی امید بسیاری به رفع تحریم‌ها در بازه کوتاه‌مدت نیست و همه اینها دست به‌دست هم داده و از فشار را برای بازار ایجاد می‌کند. در این مواقع که باید نقدینگی برای حمایت از بازار سرمایه تخصیص داده شود باز به بهانه کنترل حجم نقدینگی، تورم و منابعی هم در اختیار قرار نمی‌گیرد. در مجموع با توجه به فرآیندی که این روزها بازار سهام سپری می‌کند، به نظر می‌رسد بازار سهام در معاملات روز آینده هم تحت تأثیر تلاطم قیمتی بازارهای رقیب قرار گیرد و در سایه ناامیدی از بهبود وضعیت سرمایه‌گذاری مولد در کشور، همچنان معاملات در محدوده منفی انجام شود.

خودرو های خارجی به تحقق نزدیک تر باشد.

• آیا امکان عرضه خودروهای وارداتی در بورس کالا وجود دارد؟

جدداً عرضه خودروهای داخلی در بورس کالا، یکی از نکاتی که در این روزها توسط برخی رسانه‌ها مطرح شده است، عرضه خودروهای وادراتی در بورس کالا است. عرضه خودروهای وارداتی به دلیل اینکه قیمت‌گذاری شورای رقابت نسیبند و باید توسط هیأت تعیین و تصویب قیمت‌های سازمان حمایت تعیین شوند، بر خلاف خودروهای داخلی عملاً منع قانونی برای عرضه در بورس کالا ندارند. اما نکته ای که در این خصوص وجود دارد این است که عرضه این خودروها در بورس کالا، آن هم در شرایطی که از سال ۱۴۰۱ تا کنون، وضعیت خودروی بخش قابل توجهی از متقاضیان تعیین تکلیف نشده است، به نظر می‌رسد با چالش‌هایی همراه است. از طرفی در شرایطی که افرادی متقاضی این خودروها، ۵۰۰ میلیون تومان از وجه خودرو را در سال ۱۴۰۰ بلوکه کردند و قرار بوده که قیمت تمام‌شده این خودروها ثابت باشد، عرضه آن‌ها در بورس کالا منجر به رقابت و افزایش قیمت این خودروها می‌شود و این ما به تفاوت قیمت نیز نصیب واردکننده خواهد شد. لازم به ذکر است، هدف واردات خودرو کاهش فشار تقاضا از خودروهای داخلی و کوچک کردن حباب قیمتی خودروهای خارجی بوده، اما به نظر می‌رسد با رویه عرضه آن‌ها در بورس کالا اساساً هدف اصلی واردات خودرو به حاشیه می‌رود.

تبادلات غیر بانکی با دلار انجام میشود که همین مسئله باعث هژمونی اقتصادی ایالات متحده در طول دهه‌های اخیر شده‌است. بر ماضع است که دلار نقش مهمی در تجارت جهانی دارد. از سال ۲۰۲۲، دلار در ۵۴ درصد از اسناد تجارت خارجی در سطح جهان استفاده شده است. طبق جدیدترین آمار استاتیسنا، سهم دلار در تجارت جهانی ۹٫۳ درصد، در تولید ناخالص داخلی جهانی ۲۵٫۴ درصد، در پرداخت‌های داخل سوئیفت ۴۶٫۵ درصد، در ذخایر ارزی رسمی کشورهای جهان ۵۹ درصد و در حجم ترانکش‌های فارکس (FX)، ۸۸٫۴ درصد است.

تجارت

شنبه ۱ آبان ۱۴۰۳ • ۱۸ ربیع‌الثانی ۱۴۴۴ • شماره ۳۱۱۰

اقتصاد کلان

• ۲ 2 Oct. 2024 • 8 page

سرمقاله

گلوگاه های بنگاه داری بانک ها

ادامه از صفحه یک...در هیچ کجای دنیا بانک‌ها بنگاهداری نمی‌کنند و وظیفه اصلی بانک در حوزه پولی است؛ لذا اگر بانک‌ها مثلاً وارد فعالیت‌های مثلاً ساخت مسکن شوند یعنی خودشان شرکتی را تأسیس کنند که مسکن بسازد یا شرکتی تأسیس کنند که کالاهای بخش مسکن را تولید کند این در واقع عدول از وظیفه بانکداری است و وظیفه بانک مرکزی این است که جلوی فعالیت‌های دلالی و واسطه‌گری بانک‌ها را بگیرد. اگر هر بانکی وارد فعالیت‌های بنگاهداری شود، در هر صنعتی و هر بخشی‌چه کشاورزی چه خدمات، می‌تواند اقتصاد یک کشور را دچار عدم تعادل کند. یکی از اشکالات سیستم بانکی این است که اگر به عنوان مثال وامی را به یک بنگاه‌ی دادند و آن بنگاه نتوانسته تمهیداتش را انجام بدهد اینها مالکیت آن بانک را بر عهده می‌گیرند در حالیکه باید بنگاه را بر فروش گذاشته و مطالبات خود را وصول کنند و وارد بنگاهداری نشوند. اما الان اکثر بانک‌های ایرانی و خصوصاً دولتی، موسسات و بنگاه‌هایی دارند که اگر شما تحقیق کنید جز ریخت و پاش و ناترازی و زیانده بودن نمره دیگری برای اقتصاد ایران ندارند. به نظر مشکل اقتصاد ایران توسعه نیافتگی است. متأسفانه در برنامه هفتم کلمه توسعه را حذف کردند و گذاشتند برنامه هفتم پیشرفت! در حالی که توسعه یک علم است و به عنوان نمونه در دانشگاه اسکفور دپارتمانی تحت عنوان دپارتمان اقتصادی توسعه وجود دارد. توسعه به لغت development است در حالی که پیشرفت ترجمه لغت progress و بهبود یافتن؛ بنابراین مشکل اقتصادی ایران به نظر من در توسعه نیافتگی است و متأسفانه یکی از دلایل اینکه سیستم بانکی ما هم وارد فعالیت‌های بنگاهداری شده این بوده که در جهت منافع برخی حرکت کرده است. یکی از گردنه‌های فساد در سیستم بانکی ما همین بنگاه‌ها هستند. یعنی برخی افراد را بابت و تخلف وام گرفته و بخشی از پول را از کشور خارج می‌کنند و در نتیجه دولت مجبور می‌شود پروژه نیمه‌کاره را با هر قیمتی به مزایده بگذارد. من اعتقاد دارم نه تنها بانک‌ها که صندوق‌های بازنشستگی هم نباید بنگاه‌داری کنند. اقتصاد دستوری یکی از عوامل فساد و رشد قاچاق کونه بانک‌ها است. بر اساس اقتصاد دستوری برخی از مدیران بانک‌ها اعتبار کلان را بدون ضابطه گرفته و یا به فرار گذاشتند و دارایی‌های مردم را به فنا دادند. در واقع یک عده‌ای بانک زندقه که بانک بزندقا! به جیب بزنند و فرار کنند، رعایت نگاه کنید مثلاً بنیاد شهید بالغ بر ۹۰ هزار میلیارد تومان بوجده دارد. حال این موسسه برای چه به تأسیس بانک نیاز دارد؟ بنابراین بنگاهداری بانک‌ها و وام‌هایی که بدون حساب و کتاب داده می‌شود یکی از مهمترین خسارت‌ها شندن را به سزای اعمال ننگیشان برساند. در همه جای دنیا نظارت و وظیفه بانک مرکزی است. در حال حاضر اقتصاد قبیله‌ای در اقتصاد ایران رشد پیدا کرده و عده‌ای به عنوان بخش خصوصی ورود کردند، اما در واقع قبیله‌ای برای تاراج منابع هستند.

بیشتر هم در دولت احمدی نژاد این بانک‌های قاچ گونه به وجود آمدند. بانک مرکزی بعضی از این موسسات را ادغام کرد و گر نه الان وضع خیلی خراب‌تر بود؛ لازم است با نظارت سختگیرانه بانک مرکزی، بانک‌ها بنگاهداری را تعطیل کنند و به فعالیت پولی بپردازند.

یادداشت

پیام نمادین حمله به اقامتگاه نتانیاهو

ادامه از صفحه یک...گذشته آن را تأیید می‌کرد و به همین دلیل اینکه این عملیات یک نوع اقدام فریب بوده تا دست اسرائیل برای ترور مقام‌های سیاسی و رسمی کشورهای عضو جبهه مقاومت باز بماند، یک فریسه است که می‌تواند محتمل باشد؛ چراکه اساساً با توجه به سابقه رژیم صهیونیستی، ایجاد این نطفه با هدف انجام اقدامات تروریستی دور از ذهن نیست و این اقدام شاید یک نوع فریبه‌چینی به حساب بیاید. از منظر سیاسی اما باید توجه‌شود هر جریانی که این اقدام را انجام داده همه امکانات در حوزه پدافندی و تبلیغاتی که در خصوص سامانه پدافند هوایی تاد متعلق به آمریکا کرده، باز هم با آسیب‌های زیادی روبه‌رو شده است. باید توجه‌شود که در محل اقامت نتانیاهو و همچنین در اطراف و پیرامون آن زیرساخت پدافندی و آرایش آن نسبت به مناطق دیگر شدیدتر و قوی‌تر است و حتی از حیث زمینی و امکانات حفاظتی هم این مکان بیش از هر نقطه دیگر در اراضی اشغالی تحت پوشش‌های امنیتی قرار دارد و سامانه‌های دقیق پدافندی هم در آنجا مستقر هستند. این بدان معناست که هر جریانی که این اقدام را انجام داده به راحتی نتوانسته پیام هشدار خود را به نتانیاهو و اسرائیل برساند. از حیث سیاسی هم باید توجه‌شود که این اقدام حامل این پیام است که علاوه بر مقامات نظامی، مقامات سیاسی اسرائیل هم به راحتی می‌توانند مورد هدف قرار بگیرند و معتقدم که اگر حزب‌الله لبنان به دنبال هدف قرار دادن اقامتگاه نتانیاهو بود، بدون شک به صورت مستقیم و بدون هیچگونه خطایی آن را مورد هدف قرار می‌داد. لـ.دا احتمالاً جریانه‌ای این اقدام را انجام نداده است و ممکن است که سایر جریان‌ها این اقدام را انجام داده باشند؛ چراکه در زمان خلق یک بحران ممکن است که جریان‌هایی از دل این به همریختگی و ناسامانی بیرون بیایند و دست به اقدامات خودسرانه بزنند.